

Mengteelt en strokenteelt dragen bij aan biodiversiteit

Wageningen University & Research start een nieuw onderzoeksproject om te zien in welke mate verschillende typen mengteelt en strokenteelt kunnen bijdragen aan een toename van biodiversiteit. De snelle afname van de biodiversiteit staat hoog op de publieke agenda: het bodemleven verschaalt, er zijn minder weide- en akkervogels en insecten dreigen helemaal te verdwijnen. De resultaten van dit onderzoek dragen bij aan de visie van het Ministerie van LNV over circulaire en natuurinclusieve landbouw.

Biodiversiteit is afgenomen

De helft van alle aardse biodiversiteit in Nederland komt voor in agrarische gebieden. Er zijn zeer sterke aanwijzingen dat in deze gebieden de biodiversiteit van het bodemleven, het aantal akkerkruiden, het aantal weiden akkervogels en insecten sterk zijn afgenomen. 'In de huidige grootschalige landbouw is er na de oogst geen voedsel en schuilplaats voor insecten en ze verdwijnen daarmee van het land, terwijl zij de basis vormen van de voedselketen: ze bestuiven onze gewassen, eten onze plagen en vormen voedsel voor andere dieren,' zegt projectleider Dirk van Apeldoorn.

'We willen onderzoeken of meng- en strokenteelten, waarbij verschillende gewassen in naast elkaar gelegen stroken worden geteeld, kunnen bijdragen aan een toename van biodiversiteit. Ook willen we bekijken of deze toename – bij een uitbreiding van het productiegebied met deze teeltwijzen – zorgt voor een betere leefomgeving voor hogere soorten in het productielandschap, zoals akkervogels en kleine zoogdieren.'

Insecten schuilen in de naastgelegen strook

Eerder toonden de onderzoekers al aan dat strokenteelt nuttige insecten het hele jaar door voldoende voedsel en schuilmogelijkheden biedt. Dirk van Apeldoorn: 'We zijn inmiddels acht jaar bezig met strokenteelt bij WUR. We zien in onze veldmetingen dat de nuttige insecten die in de kool zitten, overdag schuilen in de naburige strook. Hierdoor overleven er meer insecten en zien we duidelijk minder schade in de kool, dan op plekken waar geen strokenteelt is toegepast.'

Inheemse planten in de bloemenstrook

In het nieuwe onderzoek monitoren de onderzoekers de bovengrondse biodiversiteit en introduceren ze bijvoorbeeld ook inheemse zeldzame planten in de bloemenstrook. Verder brengen ze verfijningen aan. 'Zo bekijken we bijvoorbeeld wat er gebeurt als je bij tarwe en kool verschillende rassen gebruikt of meer vlinderbloemigen. Zo krijgen we meer inzicht in welke eigenschappen leiden tot bepaalde effecten en kunnen we bijvoorbeeld gericht sturen op bevordering van bepaalde insect- of dierpopulaties. Dan ontstaat een veerkrachtig systeem.'

Praktische handvatten

De uitkomsten van het onderzoek worden vertaald in praktische handvatten voor onder andere boeren en adviseurs. 'In aansluiting op het Deltaplan Biodiversiteitsherstel, een plan voor natuurherstel, werken we samen met stakeholders. Boeren kijken niet alleen naar de toename van de opbrengst of de efficiëntie van benutting van land. Zij halen hun motivatie ook uit akkervogels of een grond die vol wormen zit.'

Bron: PPS Beter Bodembeheer, 1 april 2019

Ctgb wil 85 neonicotinoïden-studies openbaar maken

Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) heeft besloten tot bijna volledige openbaarmaking van 85 studies met middelen op basis van de werkzame stof imidacloprid. Het Ctgb stelt dat deze informatie openbaar gemaakt moet worden, met uitzondering van persoonsgegevens en onder andere GLP- en analysecertificaten van laboratoria.

Besluit

Het besluit volgt op een lang lopende bezwaar- en beroepszaak uit 2012 van de Bijenstichting en de toelatinghouder Bayer CropScience. De Bijenstichting verzocht in deze zaak de studies volledig openbaar te maken, terwijl Bayer CropScience volledige geheimhouding bepleitte. Het Ctgb besloot al eerder tot gedeeltelijke openbaarmaking, maar mocht dit besluit door de gerechtelijke procedures niet uitvoeren.

Lang lopende procedure

De vraag om openbaarmaking van de studies met deze middelen was sinds 2013 in behandeling bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB). Centraal in de discussie stond de afweging tussen het algemene, publieke belang van toegang tot milieu-informatie versus het belang van de eigenaren van deze informatie, zoals die volgt uit het 'Verdrag van Aarhus'. Het CBB vroeg in 2014 het Hof van Justitie van de Europese Unie om duiding van de regelgeving. Na de reactie van het Europees Hof bepaalde het CBB dat het Ctgb een nieuwe beslissing op bezwaar moest nemen.

Openbaarheid goede ontwikkeling

Het Ctgb onderschrijft het maatschappelijk belang dat zo veel mogelijk informatie openbaar is. Ter bescherming van de data-eigenaar maakt de wet op deze openbaarheid een beperkt aantal uitzonderingen. In de procedure van de afgelopen jaren zijn die uitzonderingen verder verduidelijkt en dat is een goede zaak. Daarmee draagt een dergelijke procedure bij aan een zorgvuldige openbaarmaking in het algemeen belang.